

Interreg

Co-funded by
the European Union

Aurora

SUOMA
SÁMIID
GUOVDDÁŠ-
SEARVI

SÁMIRÁÐDI
SAAMELAISNEUVOSTO
SAMERÁDET
COIO3 CAAMOB
SAAMI COUNCIL

DOKUMENTAŠUVDNA

LÁVDAN SÁMI ARENAS

2025

LAPIN LIITTO

REGION
JÄMTLAND
HÄRJEDALEN

Region
Västernorrland

REGION
NORBOTTEN

Nordlândia
FYLKKASUOHKAN

Troms og Finnmark fylkeskommune
Romssa ja Finnmarkku fylkkagiela
Tromssan ja Finmarkun fylkinkomuun

Trøndelag fylkeskommune
Tröndelagen fylhkentjielte

Lávdan Sámi Arena lágiduvvui geassemánu 10.-15. b. 2025 Guovdageainnus. Dat lágiduvvui oassin Interreg Aurora ruhtadan proševttas ReCap ASáp - Regaining capacity in a changing Sápmi, man ulbmil lea nannet sámi siviila servodaga, ja lasihit vejolašvuodaid ja kapasitehta oassálastit mearrádušproseassaide mat váikkuhit Sápmái.

Lávdan Sámi Arena ulbmilin lei ráhkadit deaivvadansaji gos olbmot sáhtte čatnat oktavuodaid rastá rájáid - ležžet dal riikaráját dahje iešguđetlágan institušuvnnaid ja surggiid gaskkas. Badjel 480 oassálasti ja badjel 50 čađahuvvon lágideami lassin KulturSápmái ja DutkanSápmi-Dieđavahkkui, de sáhttit dadjat ahte ulbmil čohkket Sámi lei olahuvvon. Kulturásahusaid, siviilaservodaga organisašuvnnaid, dutkanorganisašuvnnaid ja Sámi politihkalaš dási ovddasteaddjit serve čoahkkimiidda, ja ráját leat rahpagoahtán viiddis prográmma bokte iešguđetlágan fáttáiguin main oktavuohhta ja rájáhis ovttasbargu lei guovddážis.

KULTURSÁPMI 2025

KulturSápmi 2025 lágiduvvui 6. geardde geassemánu 10.-12. b., dán háve ođđa visttis gos Beaiváš Sámi Našunála Teáhter lea, Guovddageainnus. Jahkásaš deaivvadanbáikin sámi dáidda- ja kultursuorgái rastá šánjeriid ja rájaid, lea lágideami mihttun addit suorgái áibbas dárbbášlaš oktasaš deaivvadanbáikki ovddideapmái, fierpmádathuksemii ja ovttasbargui.

Jagi 2025 lágiduvvui konferánša Lávdan Sámi Arena oktavuodas, mii buvttihii synergijabeavttu, eanet oassálastiid, ja stuorát fierpmádatvejolašvuodaid.

Máhcahagat čájehit ahte KulturSápmi adnojuvvo dehálaš deaivvadanbáikin gos oasseváldit dovdet iežaset ruovttus, sii oidnet prográmma relevántan, ja digaštallamat ovddideaddjin. Oallugat deattuhit maiddáai man dehalaš lea hukset fierpmádagaid ja ovttasbarggu.

DUTKANSÁPMI-DIEÐAVAHKKU

Sámi dutkiid vuosttaš ásahus- ja rádjerasttideaddji čoahkkaneapmi, lei dehálaš dáhpahus sámi dutkanbirrasii. Konferánsas ledje 150 oasseváldi, ja devddii dárbu sierra vuodđovuogádaga sámi dutkiide gos sáhttet čatnat oktavuodaid, juogadit máhtu ja ovddidit ovttasbarggu.

Konferánsaprográmma lei sihke viiddis ja čiekŋalis, ja sisttisoalai mánggalágan disiplinnaid ja fáttáid mat leat hui relevánttat sámi álbmogii ja árktalaš guvlui. Váldologaldallit ja bálddalas sešuvnnat gieđahalle fáttáid árbevirolaš máhtus ja giellaealáskahttimis gitta koanstajierbmái ja dutkama hálddašeapmái.

DutkanSápmi 2025 lei bures čađahuvvon lágideapmi mii lea váikkuhan positiiivalaččat sámi dutkanbirrasii. Prográmma attii vejolašvuoda doaresfágalaš digaštallamiidda ja fierpmádathukseami, mii lea dehálaš sámi dutkanbirrasii. Doalut mielddisbuktet sihkkarit ođđa prošeavttaid ja ovttasbarggu.

IDITGÁFFE

Iditgáffe lei TED Talk konseapta mii álggahii beaiuvi konferánssafáttain mas ollu olbmot beroštedje ja mii lágiduvvui ovdal váldoprográmma.

Disdaga ovdanbuvttii Hanne Svinsås Magga iežas barggu Suodji/Suodje/Suaja:in, man fokus lea sámeváši, sámi dearvvašvuohta, ja minoritehtahuša.

Gaskavahku bijai Amnesty International ovdan raportta “Just Transition or 'Green Colonialism'?” mii geahčadii mo minerálaroggan ja ođđa energiijaprošeavttat áitet sámi ealáhusaid ja kultuvrra. Dán iditgáffesešuvnna manjil lei paneladigaštallan “Can we have a Just Energy Transition in Sápmi?”

Duorastaga mitalii Áslat Holmberg Njuolla-Qarjuk barggu birra, mii lea ráhkaduvvon ehtalaš dutkama doarjjan, mas ledje mielde eamiálbmogat ja Árktalaš guovlu.

KULTURPROGRAMMA

Lávdan Sámi Arenas lei viiddis kultuvrralaš prográmma olles vahku, nu go konsearttat, teáhterčájáhusat, stand-up, čájáhusat ja filbmačájáheamit. Dat čájehii sámi kultuvrralaš ovdanbuktimiid viidodaga, dasa lassin mo dat leat fátmasteaddjin iešguđet sámi árbevieruide.

Prográmmas ledje maiddái eahpeformálalaš lágideamit, mat ledje sosiála lágideamit gosa iešguđet prográmmaosiid oasseváldit sáhtte čoahkkánit, nu go speallankursa ja -pub, ja duodjemárkan.

OLGGULDAS LÁGIDEAMIT

Okta Lávdan Sámi Arena ulbmiliin lea leamaš oažžut eará oassálastiid vuolggahit ja plánet sin deaivvademiid dahje doaluid Lávdan Sámi Arena oktavuodas. Sámi Parlamentáralaš Ráđi stivrračoahkkin ja Sámi Sosiálabargiid Searvvi jahkečoahkkin ledje earret eará čoahkkimat maid olggobeale aktevrrat lágidedje. Finnmárkku Fylkkagirjerádju válljii maiddái lágidit jahkebeallásaš čoahkkima Lávdan Sámi Arenas. Maŋŋá dán čoahkkima lágidii Guovdageainnu girjerájus kurssa sámi breahttaspealuid birra mas Mikkel Berg-Nordlie lei kursalágideaddjin.

Doppe lei maid diehtujuohkinarena, gos lei vejolašvuohta organisašuvnnaide, álggaheddjiide ja sullasaččaide deaivvadit. Sin gaskkas ledje ollu áššit ovddastuvvon, nugo prošeaktaruhtadeapmi, govvideapmi ja solidaritehta. Go ledje seamma sajis go duodječájáhus ja márkan, de sihkkarastojuvvui ahte olbmot deaivvadedje ja nu ledje vejolašvuođat servvoštallat oasseváldiiguin eará birrasis.

DIEHTOBEAVDDIT LÁVDAN SÁMI ARENAS:

Interreg Aurora

SANKS

Avnnas

Divvun

Saami Council

Niejda

Mama Sara Foundation

Redd Barna

10.06. DISDAT

RÁJIIDRASTTILDEADDJI OVTTASBARGU SÁMI MÁNÁIDGÁRDE – JA SKUVLAFÁLALDAGA EKTUI MIEHTÁ SÁMI, SAMEDIGGI NOROGGA

Dát sešuvdna iskkai makkár vejolašvuodát leat ráhkadit ovttasbarggu skuvllaid ja mánáidgárddiid gaska mat addet sámegiela ja sámi kulturvuodut fálaldaga Ruotas, Suomas ja Norggas, ja lea go dakkár ovttasbargu vejolaš dálá beroštumiid, resurssaid ja struktuvrraid geažil.

Maren Benedicte Nystad Storslett, Sámediggeráđđi Sámedikkis Norggas

Tauno Ljetoff, Stivrralahttu Sámedikkis Suomas

Josefina Skerk, Stivrralahttu Sámedikkis Ruotas

Kerstin Lingebrant Vinka, Stivrrajođiheaddji Sámeskuvlastivrra lávdegottis

Áile Jávo, Váldočálli Sámiráđis

Torkel Rasmussen, Vuosttašamanueansa, Sámi allaskuvla

Beatrice Iren Fløystad, Adjunkta liigeoahpahusain

Laila Stenberg, Várreskuvlahoavda, gáiddusoahpahusrektor Sámiskuvlastivrra

DUDDJOMIS DUTKAMII JA DUTKAMIS DUDDJOMII, SÁMI

ALLASKUVLA

Čájáhusa ledje Sámi allaskuvlla duodjeossodaga bargit ráhkadan. Das ledje duojit, dieđalaš teavsttat, populearadieđalaš teavsttat, ja govat ja filmmažat mat govvejit mo sii leat bargan dutkamiin ja ovddidemiin áiggiid čađa.

Inga Páve Idivuoma

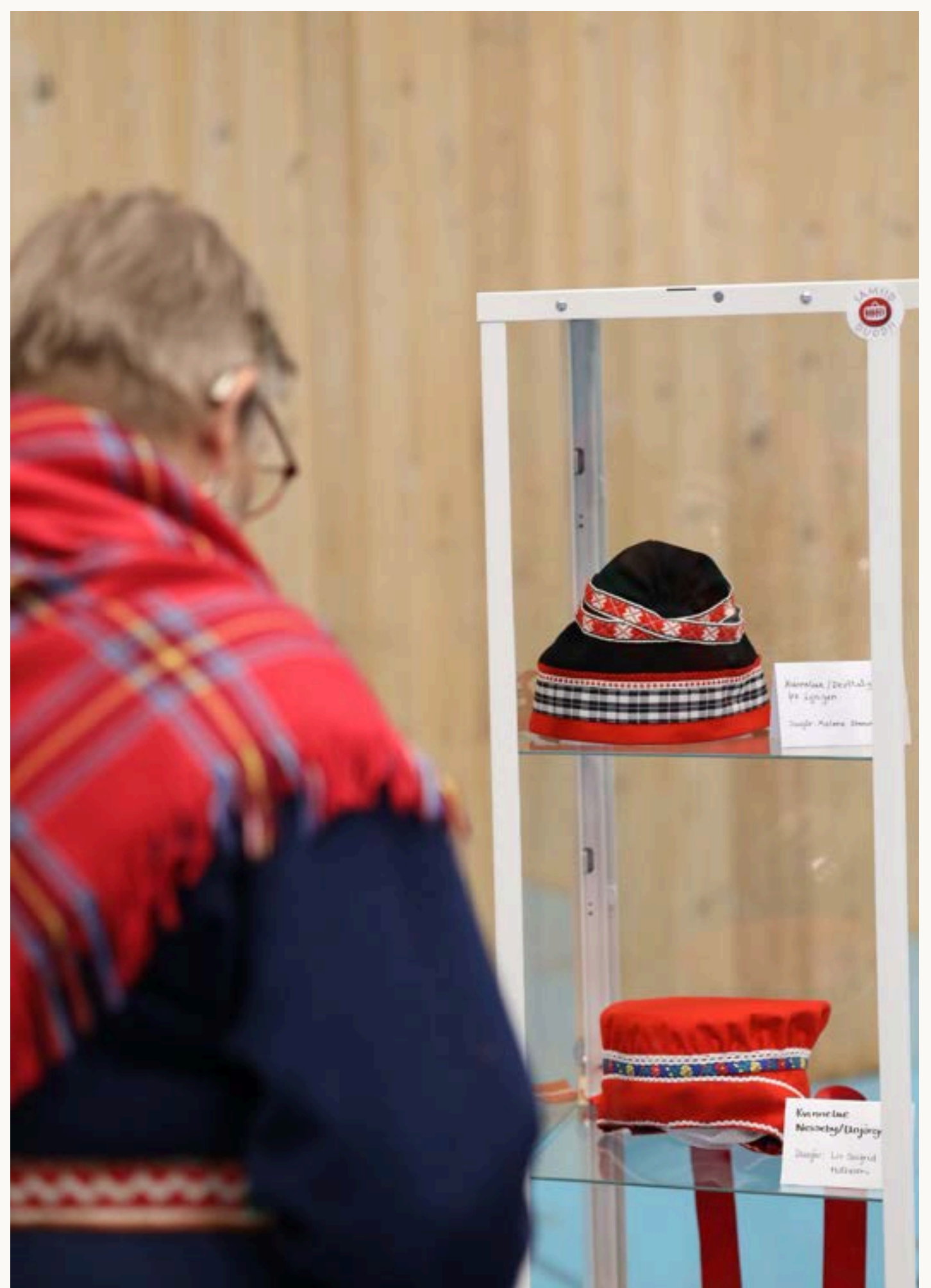
Samuel Valkeapää

Maarit Magga

Sara Inga Utsi Bongo

Ann Majbritt Eriksen

Gunvor Guttorm

10.06. DISDAT

SÁMI DEMOKRATIJA HÁSTALUSAT JA VEJOLAŠVUOĐAT: SÁMEDIKKIID DILLI

Dát sešuvdna digaštalai Ruoŧa, Norgga ja Suoma Sámedikkiid ovttalárganvuodaid ja erohusaid. Mo Sámedikkiid dálá dilli váikkuha rájáidrasttildeaddji ovttasbarggu vejolašvuodáide ja Sámi demokratiija ovddideapmái.

Moderator: **Aili Keskitalo**

Dr. Mikkel Berg-Nordlie, NIBR-OsloMet seniordutki ja Sámi allaskuvla allaskuvlalektor II

Rauna Kuokkanen, Prof árkatalaš eamiálbmotpolitihkas, University of Lapland ja adjunktaprofessora stáhtadiehtagis University of Toronto

Dr. Ragnhild Nilsson, Postdoc bálddastahtti politihka instituhtas Universitetet i Bergen ja universitehtalektora stáhtadiehtagis Gaskeuniversiteete (Staare, Ruoŧa)

SERVODAGA VUORDÁMUŠAID SÁMI ALLASKUVLII, SÁMI ALLASKUVLA

Dán semináras lei fáddán makkár vuordámušat leat servodagas Sámi Allaskuvlii.

Liv Inger Somby, Rektor, Sámi allaskuvla

Johanna Njaita, Ruoŧa Sámediggi ja Sámi Duodji

Nils Johan Heatta, ovddeš direktевра ja redaktevra NRK Sámis

Mikkel Rasmus Logje, doavttergrádastipendiáhta Sámi allaskuvllas

Áslat Holmberg, Nuorra Eurohpa jođiheddjiid oahpus, Sámiráđi ovddeš jođiheaddji, jođiheaddji Suoma Sámiid Guovddášsearvvis (SSG)

10.06. DISDAT

CEALKÁMUŠAT, RÁHKADUSAT, DÁISTALEAMIT:

EAMIÁLBMOTDIPLOMATIJA JA BARGU NAŠUNÁLA NUPPÁSTUSAIN, EMRIP

Dát panela ságastalai movt eamiálbmogat geavahit globála forumiid ja juridihkalaš reaidduid rievdadandihte stáhtaid vuogádagaid siskkobealde.

Moderator: **Sheryl Lightfoot**, University of Toronto, ON Eamiálbmotvuoigatvuođaid áššedovdimekanisma (EMRIP)

Megan Davis, University of New South Wales ja guosseprofessor, Harvard University

Gabrielle Appleby, University of New South Wales

Aili Keskitalo, Amnesty International Norway ja ovddeš Sámediggepresideanta Norggas

KULTURPOLITIHKALAŠ DIGAŠTALLAN: KULTURPOLITIHKKA RÁJÁID RASTÁ - SÁMI OKTAVUOHTA VAI HÁDJÁNEAPMI?

Sámi dáidda ja kultuvra rasttidit riikarájiid - politihkalaš ja kultuvrralaš rámmat eai dan daga. Mo dát hábme sámi dáiddalaš ja kultuvrralaš praksisiid?

GIELLALAB, DIVVUN

GiellaLab:as sáhttet oahppat sámi giellateknologijaid birra mat lea olámuttus du dihtoriin ja telefovnain, ja oažžut veahki geavahit daid iežat apparáhtaid. GiellaLab lei rabas olles vahku.

10.06. DISDAT

LUOSSADEAIVVADEAPMI, NSR, SÁMIRÁÐÐI

Dát sešuvdna geahčadii luossabivddu boahhteáiggi birashálddašeami, ruoššaluossasisabahkema ja sámi vuoigatvuođaid oktavuodát. Sešuvnna ulbmilin lei čuvget birashálddašeami ja báikkálaš mearrasámi guolástanhálddašeami riidduid, ja buktit evttohusaid báikkálaš ja árbevirolaš máhtu vuodul.

Moderator: **Sandra Márja West**, Politihkalaš ráđđeaddi Sámedikkis Norggas

Áslat Holmberg, Sámiráđđi, jodiheaddji SSG:s

Inge-Arne Eriksen, jodiheaddji searvvis Bivdu

Ida Hydle, Birgejupmi prošeaktabargi

Silje Karine Muotka, Sámediggepresideanta Norggas

Frank Emil Trasti, jodiheaddji Mátta-Várjjat mearraluossabivdisearvvis

Oahpisteaddji tuvrra Juhls Silbarávdái, Juhls

Lávdan Sámi Arena rahpan

Duodječájáhusa rahpan, DuodjeInstituhtta

Konsearta Lávrein

11.06. GASKAVAHKKU

SÁHTTIT GO MII OAŽŽUT VUOIGGALAŠ ENERGIJA SIRDAŠUMI SÁMIS?,

AMNESTY NORGA, AMNESTY RUOŦA, AMNESTY SUOMA, SÁMIRÁĐĐI
Dát sešuvdna čuovui lđitgáfe, ja čájehii movt minerálaroggan ja ođđa energiijaprošeavttat, main ii leat friddja, ovddalgihtii dieđihuvvon miehtan, áitet sámiid ealáhusaid ja kultuvrra. Dát sešuvnna maid attii ođasmahttojuvvon dieđuid váikkuhanbarggu birra, láhkarievdadusaid birra, ON-orgánaid ja vuoigatvuodálaččaid vásáhusaid guoskevaš rávvagiid birra, ja ságastalle das mo joatkit čuovvuleami.

Aili Keskitalo, Amnesty Norga

Elina Mikola, Amnesty Suopma

Eirik Larsen, Olmmošvuoigatvuodáaossodaga hoavda, Sámiráđđi

Janne Hirvasvuopio, Sámedikkelahttu Suomas

Sandra Márjá West, Politihkalaš ráđđeaddi Sámedikkis Norggas

Sheryl Lightfoot, Professor, lahtto ja ovddeš jođiheaddjii EMRIP:as

BOAZODOALLOKONFERÁNSA, SÁMEDIGGI

Konferánsa lágiduvvui Norgga, RuoŦa ja Suoma boazodolliid várás, ja fáddán ledje earret eará konsultašuvnnat, norgga boazodoallolága rievdadeamit, ja heiveheamit dálkkádatrievdamiidda.

Konferánsa lágiduvvui guokte beaivvi.

Silje Karine Muotka, Sámediggepresideanta Norggas

Anders S. Buljo, Guovdageainnu Johttisápmelaččaid listu

Inge Even Danielsen, jođiheaddji Norgga boazosápmelaččaid riikkasearvi (NBR)

Eirik Larsen, Sámiráđđi

Ellinor Guttorm Utsi, boazodoalli

Protect Sápmi

Solveig Bergman, Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress (NKVTS)

Kjell Erik Saure, Snakk med Saure

Berit Marie P. E. Eira, Ávjovári johttisápmelaččaid listu

Svein Eilertsen, Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO)

Elina Hakala

Solveig Øye Bjørdal & Camilla Risvoll, Nordlánda dutkaminstituhtta

Ingebjørg H. Nymo, Veterinærinstituttet

Heidi Rautiainen, Sveriges landbruksuniversitet

11.06. GASKAVAHKKU

NRK SÁMI VÁLGADIGAŠTALLAN, NRK SÁPMI

Bellodatjodiheddjit ságastalle maid mii sáhttit vuordit jus dat besset jodihit, ja bidjet fokusa sisabahkkemiidda ja birrasii. Nuoraidjodiheddjidigaštallama fáddán lei stipeanda ja giella.

Moderator: **Berit Solveig Gaup**, NRK Sápmi ja **John Einar Johnsen Eira**, NRK Sápmi

Svein Atle Somby, Bargiidbellodat (Bb)

Ariana Olsen, Bargiidbellodat (Bb)

Silje Karine Muotka, Norgga Sámiid Riikkasearvi (NSR)

Maren Benedicte Nystad Storslett, Norgga Sámiid Riikkasearvi (NSR)

Jan-Arvid Arnesen, Nordkalottfolket (NkF)

CLIMATE INTERVENTIONS: DÁLKKADÁTRIEVDA-TEKNOLOGIIJAT SÁMIS,

SÁMIRÁÐÐI, OPERAATIO ARKTIS

Dát sešuvdnabovdii sámi árbediehttit, dutkiid ja báikkálaš servodaga guorahallat ođđa dalkkádatrievdama teknologijaid mearkkašumi, mat dávjá juohkásit “geoengineering” dahje “climate interventions”, ja mo daid berre áddet ja lahkonit sámi perspektiivvas.

Julius Mihkal Eriksen Lindi, Sámiráđđi

Ture Laiti, Operaatio Arktis

NANNET JA ČALMMUSTAHTTIT SÁMI GIRJERÁDJOSIID, FINNMARKKU

FYLKKAGIRJERÁJUS

Seminára fylkkagirjerádjosiin ovdánahttit oktasaš strategii ja sámi girjjálašvuoda ja mitalanárbevieruid nannemii ja deattuheapmái.

GIELLAREAIDDUT, DIVVUN

Čalmmustahttit daid giellareaidduid ja -teknologijaid mat leat olámuttus, ja ođđa ovdáneami dán suorggis.

11.06. GASKAVAHKKU

MO EALÁSKAHTTIT SIIDDAID, SIIDAVUOGÁDAGAI JA -VIERUID OTNÁ SÁMESERVODAGAS?,

SIIDASKUVLA

Finnmárkku diggerievtti ovddeš sundi Finn Arne Bieski-Selfors lea čielggadeamen mo ealáskahttit siidavuogádagaid ja siiddastallanvieruid otná sámeservodagas. Su čállin čielggadeapmi lea oassin Siidaskuvlla (siidaskuvla.net) ja dat ovdanbuktajuvvo dán lávvoságastallamis.

Finn Arne Bieski-Selfors

DUODJEČÁJÁHUS JA -MÁRKAN

LAPPJÆVEL, BEAIVVÁŠ

Sámmol internáhttaskuvlii ja gártá buot vuolemussii dan sivas go lea sápmelaš. Son ohcala váhnemiiddis, seammás go geahččala vajálduhttit sudno, geahččala leahkit unnit sápmelažžan. Fargga son ii gula ii gosage. Sihke mánát ja oahpaheaddjit givssidit su. Muhtin beaivve lea doarvái – ja son báhtara. Muhto gosa galgá son vuolgiti? Gos lea ruoktu – gosa gullá son?

SÁMI BOARD GAME KURSA, GDG

ÁLBMOTGIRJERÁJUS

Speallankursa gos ohppet sámi breahhtaspealuid birra ja movt daid speallat. Mikkel Berg-Nordlie muitala spealuid historjjá ja oahpaha speallat.

KONSEARTTA HILDÁ LÄNSMANIN & TUOMAS NORVIOIN

DJ ARTICLE 3

12.06. DUORASTAT

RÁJIT HÁDJÁNIT JA KULTUVRRA LOAKTÁ: SÁMI INSTITUŠUVNNAT JA RÁJIIDRASTILDEADDJI OVTTASBARGU, JA MOVT DAT STIVREJIT BÁIKKÁLAŠ EU-DORJOJUVVON OVDANEAMI SÁMIS, SÁMIRÁÐÐI

Panelaságastallan sámi ásašusaid vuoruhemiid ovttaiduhttima birra EU guovlopolitihkas, ja iskkadeapmi ođđahutkkus vejolašvuodain nannet sámi servodagaid ja sihkkarastit ahte sin jienat hábmejit politihka mii váikkuha sin boahhteáigái.

Váldosárdnideaddji: **Olivier Baudalet**, DG Regio

Elle Merete Omma, Sámiráđđi

Áile Jávo, Sámiráđđi

Janne Näkkäläjärvi, SOGSAKK, Stivrralahttu Suoma Sámi Guovddášsearvi (SSG)

Trond Trosterud, Giellatekno/UiT

Mari Gauriloff, People Cross the Borders

ALMMUHIT “STATE OF SÁPMI”, SÁMIRÁÐÐI, IWGIA, SÁMI ALLASKUVLA
Sámiráđđi, Sámi allaskuvla ja IWGIA almmuhedje raporta “The State of Sápmi” mii lea vuodđuduvvon nationála jearahallamiidda mat dahkkojuvojedje Suomas, Norggas ja Ruotas áigodagas 2021-2023 Indigenous Navigator reaidduin. Raporta ovdanbuvttii gávdnosiid mat gasket iešmearridanvuoigatvuhtii, konsultašuvnnaid ja ovddalgihtii diedihuvvon miehtama.

Áile Jávo, Sámiráđđi

Liv Inger Somby, Sámi allaskuvla

Eirik Larsen, Sámiráđđi

Ole Anders Turi, Sámi allaskuvla

12.06. DUORASTAT

SÁMI OVIDNU DEARVAŠVUOĐA- JA SOSIÁLABÁLVALUSAIDE, NASAK, LAPLAND UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES, SANKS, ÅARJELSAMIEN HEALSOVIERBMIE

Sešuvdna ovddidii gažaldagaid nugo man muddui rasisma váikkuha dearvašvuođa- ja sosiálabálvalusaide sámi álbmoga várás? Lea go vejolaš sirdit struktuvrralaš eahperievttalašvuođas autonomiijai ja vuoiggalašvuhtii sámi dearvašvuođa- ja sosiálabálvalusain? Movt sáhttá ovddidit dearvašvuođa- ja sosiálabálvalusaid sámi kultuvrra ja árvvuid vuođul, ja maid sáhttá dahkat dán ulbmila ovddideames?

Eva Maria Fjellheim

Heidi Eriksen, Uvja

Anne Lajla Westerfjell Kalstad,

*suohkanváldodoaktára Guovdageainnus,
nuppijodiheddji Åarjelsamien
healsovierbmie:s*

**Johan Inge Greff, seniorráđđeaddi
NASAK**

Anne Toril Eriksen Balto, SANKS

**Tove M. Næss, Nuortta universitiehtta,
stivrralahttu Åarjelsamien
healsovierbmie**

Elisabeth Gerhardsen, psykologa SANKS

**GOT DON OZAT INTERREG AURORA
DOARJAGA KULTURPROŠEKTII,
INTERREG AURORA**

12.06. DUORASTAT

MO BUORIDIT SÁMIID OASSÁLASTIMA ENERGIJA MOLSAŠUMIS?, SÁPMIDEM Ságastallan lei oassin SápmiDem-prošeavttas, mii gieđahallá sámiid demokratiija váilli luondduresurssaid ávkkástallama ja láhkaásaheami oktavuodas. Dat čálmmustahtii mo sápmelaččat sáhttet buorebut oassálastit mearrádusaide ja proseassaide, mat gusket energianuppástussii mii lea jođus Davviriikkain ja mo ovddidit energija nuppástusa legitimitehta sámiid perspektiivvas

***Rauna Kuokkanen
Láila Susanne Vars
Minna Näkkäljärvi
Silje Karine Muotka
Elle Nystad***

SPILLEN-PUB

JORRIBIEGGA, GIRON SÁMI TEÁHTER

Orro dálkkáskeame gilážis guovdu Sámi, gos hirbmat dáistaleapmi birgejumi, gullevašvuoda ja vuoiggalašvuoda ovddas dáhpáhuvá.

13.06. BEARJADAT

SIHKARVUOHTA, GEALDAGAS OKTAVUOĐAT JA OVTTASBARGU: SÁMI SERVODAT GEOPOLITIHKALAŠ RIEVDAMIS, SÁMIRÁĐĐI

Dát panela čálmmostahtii mo otná máilmmi rievdan váikkuha sámi servodahkii, ja mo stáhta mearrádusat váikkuhit sámi servodahkii ja mo eamiálbmogiid vuoigatvuođaid ja identitehta sáhttá suodjalit eahpesihkkaris áiggis.

*Moderator: **Åsa Larsson Blind**, Sámiráđđi*

Mikkel Berg-Nordlie, NIBR-OsloMet seniordutki ja Sámi allaskuvla allaskuvlalektor II

Aleksandr Slupachik

Beaska Niillas, NSR

Tonje Margrete Winsnes Johansen, Sámiráđđi

MOVT BISSEHIT AREÁLASISABAHKKENPROŠEAVTTAID OVDAL GO DAT LÁGIDUVVOJIT DIGGÁI - INVESTOROKTAVUOĐAID VUOĐDU, SÁMIRÁĐĐI,

VOICES, TALLGRASS INSTITUTE

Dát sešuvdna attii geavatlaš dieđuid das mo sáhttá ovttas bargat investoriiguin ja ruhtadanásahusaiguin bissehan dihtii proševttaid ovdal go dat dáhphuvvet, dainna ulbmilin ahte nanne sápmelaččaide kapasitehta oassálastit.

Eirik Larsen, Sámiráđđi

Elle Merete Omma, Sámiráđđi

Tabea Willi, Voices

Fabienne Krebs, Voices

John Hausam, TallGrass Institute

Dustin Roasa, Inclusive Development

13.06. BEARJADAT

SOHKABEALLI SÁMIS, SÁMIRÁÐÐI

Dát sešuvdna guorahalai movt sohkabealli ja dásseárvu lea áddejuvvon ja vásihuvvon Sámis. Muhtun jearaldat lei makkár rollaid Sámedikkit sáhttet – ja berrejit – ovddidit dán barggus.

Moderator: **Aili Keskitalo**

Ánddaris Rimpi, kulturbargi

Anne Hedvig Salmi Nordsletta,

jortamora, doavttergrádstipendiáhta

UiT:s

Ellen-Sara Sparrok, Sámiráđđi

Elisabeth Erke, Sámediggi, Norga

Izabel Nordlund, Niejda

Janne Hirvasvuopio, Sámediggi,

Suopma

Johanna Tjäder, Dutki, Sámediggi

Ruotta

Ture Laiti, Suoma Sámi Nuorat

LUOHTESEMINAR, LUOVVI

LUOHTTEGUOVDDÁŠ

Seminára luođi ja juoigama birra gos jearaldagat nu go mii luohti lea ja maid dat mearkkaša juoigái.

Simon Issát Marainen, Vuolle-

Sohppar, ruotabel juoigi

Harald Gaski, girjjálašvuođa dutki,

Romsa universitehta ja Sámi allaskuvla

Isak Samuel Hætta, Máze, juoigi ja

čálli

Elisabeth Misvær, Bådåddjo, juoigi

Frode Fjellheim, Tråante, musihkkár

Arild Måsø, Deatnu, juoigi

13.06. BEARJADAT

NISSONFIERP MÁDAT-DEAIVVADEAPMI, NIEJDA

Fierpmádatdeaivvadeapmi sámi nissoniidda, nieiddaide ja ii-bináre (non-binary), ja vejolašvuolta oahppat eambbo Niejda organisašuvnna birra.

LOUNGE SÁPMI: IDA SOFIE & ELIZABETE, LOUNGE SÁPMI

Lounge Sápmi lea erenoamáš konseapta mas nuorra sámi musihkkárat sáhttet doallat lagaškonsearttaid liekkus ja vuostáiváldi birrasis!

SÁMI FILMMAT BOAĐI BOAĐI, INTERNAŠUNÁLA SÁMI FILBMAINSTITUHTTA
Ságastaladettin ISFI filbmakonsuleanttain, **Siljá Somby**, jugii filbmadahkki **Elle Sofe Sara** dieđuid su hutkkálaš proseassaid ja dáiddalaš višuvnnaid birra, ja oahpásmahtii visuála filmmaid su boahte barggus. Ledje maddái máistabealit eará sámi filbmaprošeavttain mat bohtet.

LUOHTEKONSEARTA

Vásihit juoigama muhtun dain eanemus čeahpes juoigiin Sámis iešguđet guovlluin!

Simon Issát Marainen, Vuolle-Sohppar

Elisabeth Misvær, Bådådđjo

Jörgen Stenberg, Máláge

14.06. LÁVVORDAT

LÁVVUSÁGASTALLAN: GÁLVOMEARKA RÁHKADANPROSEASSA SÁMI BORRAMUŠA VÁRÁS, SÁMIRÁÐÐI

Diehtujuohkin Sámiráđi barggu birra gálvomearkkaiguin, Sámi Duodji ja Sámi Made, maid **Christina Hætta**, Sámiráđi kulturossodaga jođiheaddji lea dahkan. Ovdanbuktima čuovvuleapmin lei digaštallan vejolašvuodaid birra oažžut ođđa gálvomearkka sámi borramuša vástes.

DUOHTAVUOHTA JA SOABADEAPMI NUORAIÐ GEAHČČANGUOVLLUS, REDD BARNA, SÁMI YOUTH NETWORK

Dán panelaságastallamis guorahalaimet makkár oaidnu sámi nuorain lea duohtavuodá ja soabadeami proseassaide Sámis. Mii maiddái ságastalaimet oktasaš hástalusaid birra sámi nuoraid ektui Ruotas, Norggas ja Suomas, ja lea go oktasaš oaidnu ovdáneame riikarájaid rastá.

Elle Rávdna Näkkäljärvi, Sámi Youth Network, NSR Nuorat

Lina Márja Allas Karlsen

Ture Laiti, Suoma Sámi Nuorat

Agnes Nilsson Svakko, Sáminuorra

Emilie Madelen Biti-Jessen, Sámi ofelaččat

VEJOLAŠVUOĐAT JA HÁSTALUSAT KOANSTAJIRPMIIN (KJ), KI DAHJE AI, SÁMIRÁÐÐI

KJ geavahuvvo Sámis jo. Muhto masa livčče KJ duođas ávkin Sámis? Makkár vejolašvuodát leat ja makkár hástalusat čuožžilit? Dán ságastallamis humaimet eanet das ja loktiimet maid makkár dárbbut livčče Sámis koanstajierbmái.

Moderator: **Rune Fjellheim**, Sámiráđđi

Lars Áilu Bongo, Sámi allaskuvla

Simon Piera Paulsen, NRK Sápmi

Børre Gaup, Divvun

Áile Jávo, Sámiráđđi

THON OPEN LASSO, NJOAROSTANGILVU

STAND UP: ÁNTE SIRI JA ÁNNE MÁRJA GUTTORM GRAVEN

REFLEKŠUVNNAT

Lávdan Sámi Arena ulbmilin lei doaibmat sadjin daidda aktevrraide mat háliidit viidáseappot ovddidit sámi servodaga. Go leat čohkken badjel 480 oassálasti vuosttaš čađaheapmái, de čájeha dat ahte siviilaservodagas lea leamaš dárbu deaivvadit ja man Lávdan Sámi Arena sáhtii duhtadit. Dat gávdnojit arenat politihkalaš, kultuvrralaš ja dál maiddái dutkanbirrasiidda, de eai leat dat leamaš lunddolaš arenat buot surggiide ja gos sáhttet ovtastallat ja maida maiddái siviilaservodat ja servožat (sitniruohttasat) leat oassin.

Lávdan Sámi Arena lea ožžon mediačállosiid sámi ja našuvnnalaš median sihke ovdal ja maiddái lágideami áigge. Ođđasat ja reportášat leamašan radio ja digitála mediain, dasa lassin ahte fáttá maid Lávdan Sámi Arena ollu seminárat leat lokten leat mediat lokten ja ovddidan.

Oassálastiid máhcahagat čájehit maiddái ahte doalut leat lihkostuvvan dan ulbmilis ahte leat deaivvadanbáikin rájáid rastá ja iešguđetlágan surggiid rastá. Leat maiddái leamaš oasseváldit geat leat háliidan eanet vejolašvuodaid ovtastallat surggiid ja sekšuvnnaid rastá. Dát čájeha ahte lea sadji dákkár rájáidrasttideaddji lágidemiide.

OLLU GIITU RECAP ASÁP JOAVKKUS!